

't Zwaalfje

Nieuwsbrief Vogelwerkgroep Berkelland
Borculo - Eibergen - Neede - Ruurlo

Nijlganzen op de Schipbeek

Foto Hans Willgenburg

November 2014, jaargang 3, nummer 2

In dit nummer onder ander aandacht voor:

Foto Ad Postma

*De Dodaars geobserveerd
pagina 11*

*Quetzal's zien in Costa Rica
pagina 8*

Foto Willy Smeenk

*Uitnodiging voor leden en
donateurs pagina 17*

*Lepelaars bij Lauwersmeer
Foto Marjon Hoen*

Waar vindt u ons op internet

Voor meer informatie, verslagen van inventarisaties en excursies, een overzicht van werkgroepen etc, etc vind u op onze site:

www.vogelwerkgroepberkelland.nl

Voor waarnemingen in de gemeente Berkelland kijk op de website:

www.vwgberkelland.waarneming.nl

Bestuur Vogelwerkgroep Berkelland

Voorzitter

Co Dooms, Podzollaan 9, 7261 JX Ruurlo

tel: 0573 - 451 025 doomsruurlo@concepts.nl

Secretaris

Cees van Beinum, Leliestraat 50, 7151 GK Eibergen

tel: 0545 - 473 058 g.c.van.beinum@freeler.nl

Penningmeester

Ben Stegeman, Warmelinkshof 4, 7271 KM Borculo

tel.0545-274321 bennie.stegeman@kpnmail.nl

Bankrekening: NL48RBRB.085.01.05.714 t.n.v.

VWG Berkelland te Ruurlo

Joost Bus, Slootsdijk 12a, 7261 SB Ruurlo

tel: 0573-491 595 joosteningebus@hetnet.nl

Sonja Grooters, Patrijsstraat 111, 7161 JM Neede

tel: 0545 - 292 582 sonjaenhans@hotmail.com

Geert Heetebrij, Bosstraat 2a, 7161 XZ Neede

tel: 0545 - 293 796 geertheetebrij@hotmail.com

Algemeen mail-adres

E-mail: info@vogelwerkgroepberkelland.nl

*De redactie van deze uitgave is verzorgd door
Cees van Beinum, Co Dooms, Luuk de Haan en
Marjon Hoen*

Geelgors

Foto Willy Smeenk

Inhoudsopgave

Van de voorzitter <i>Co Dooms</i>	3
De Grote Vogeltrek <i>Gerrit Huurneman</i>	4
Fotonieuws	5
De Tip van Annie <i>Marina Pruysers</i>	6
Oeverzwaluwen <i>Henny Hennink</i>	7
Vogelreis Costa Rica 2013 <i>Gerrie Slüter</i>	8
Excursie Lauwersmeer <i>Marina Pruysers</i>	10
De Dodaars <i>Hans Grooters</i>	11
De Flamingo's in 2014 <i>Willy Smeenk</i>	12
Nachtzwaluw weer vaste broedvogel in Berkelland? <i>Cees van Beinum</i>	13
De boer laat te weinig eten achter voor de Veldleeuwerik	14
Uitnodiging voor leden en donateurs	15
Verliefd op een steenuilenfamilie <i>Marjon Hoen</i>	16
Nieuws van de penningmeester	18
Data van informele avonden	19
Excursieprogramma	20

Van de voorzitter

Vogels kijken blijft boeiend!

Het is zondag 5 oktober 2014, de dag waarop we afscheid van een prachtige nazomer nemen. Dit na een week, waarin we konden genieten van het fenomeen vogeltrek, een verschijnsel waarvan veel bekend en nog meer onbekend is.

Met name op 2 en 3 oktober was er doortrek van grote aantallen Kolganzen, we konden ze dag en nacht over Berkelland zien en horen overtrekken op weg naar hun winterkwartieren, elders in ons land. Tijdens een wandeling gisteren werden Anneke en ik door meerdere andere wandelaars hierover aangesproken. Als je met een verrekijker rond loopt word je al snel als vogelaar herkend. Dat was ooit wel anders. Die Kolganzentrek haalde zelfs de landelijke media. Het vogelen is tegenwoordig ook voor de media interessant.

Met de Europese Vogeltrekdag op 4 oktober was dat nog sterker het geval. Het was dan ook een unieke trekdag. Onze post aan de Havelandweg was van 07:00 tot 14:30 uur bezet. In de tijd werden 11.350 vogels geteld, verdeeld over 47 soorten. Vandaag was

het een mindere trekdag. Verrassend was een groep van vele duizenden Spreeuwen, die met de wind in de rug vlogen. Deze z.g. breedfronttrek was wel een kilometer breed. Niet te zien was waar het ophield en waar het begon.

Velen van ons genieten ieder jaar weer intens van de najaarstrek en vragen zich of hoe het dit jaar met de Kraanvogels zal zijn. Weer zo verrassend veel als vorige jaren?

Anderen zijn nog bezig met het verwerken van allerlei telgegevens. Hoe was het met de zwaluwen of de uilen? Hoe is het met de weidevogels gegaan. Of hoe was de bezetting van de nestkastjes voor de zangvogels. De eerste waterwildtelling is alweer gehouden.

We kunnen onze hobby op vele manieren beoefenen, alleen of in verenigingsverband.

Veel plezier daarmee.

Co Dooms

De Grote Vogeltrek

Zoals meestal wanneer ik een artikel wil schrijven voor ons clubblad 't ZWAALFJE, moet er een aanleiding zijn waarover het deze keer zal moeten gaan. Het waren de Boerenzwaluwen ditmaal die mij op het volgende attendeerden, nl. het fenomeen van de Vogeltrek.

Boerenzwaluw

Ik zit in mijn rolstoel achter in de tuin te genieten met het zonnetje in de rug en vrij harde zuidwesten wind van een dag die niet direct doet denken aan geweldige vogeltrek. Tot mijn verbazing zie ik de ene na de andere Boerenzwaluw zich tegen de wind in voortbewegen richting zuidwest. Nu weet iedereen dat de Zwaluwen naar zuidwest Afrika vliegen, een afstand van ongeveer 6000 tot 8000 kilometer. Maar nu ik deze Zwaluwen rustig begin gade te slaan en tevens te tellen, komen er tussen 11.00 en 17.00 uur 756 Boerenzwaluwen bij mij overvliegen. Wat mij opviel was dat de vogels nogal wat omwegen maken, kwamen ze recht op mij afgevlogen en dan 100 meter zwenkend naar rechts, vervolgens 100 meter terug om vervolgens ook nog weer een 100 meter naar links te vliegen alvorens ze weer boven mij verschenen. Ik vraag mij nu af als de Boerenzwaluwen dit zouden doen tot hun overwinteringsgebied, dan vliegen zij minstens het dubbele aantal kilometers en kan deze enkele reis wel 10.000 tot 15.000 kilometer betekenen. Deze prestaties liegen er niet om. De oorzaak zal wel de harde tegenwind zijn, maar waarom kozen ze deze dag uit voor de trek want de dag ervoor en een dag later toen het veel rustiger was met de wind zag ik maar 4 Boerenzwaluwen. Schijnbaar is op zo'n moment de trekdrang zo groot dat hun de tegenwind niet deerde en dat ze een veel grotere afstand voor lief nemen.

Trektijd

In augustus verdwijnen de eerste vogels, grote troepen jonge Spreeuwen worden nu gesignaleerd zelfs in de grote steden waar ze dan ook de nachten doorbrengen. Om vervolgens langzaam zuidwestelijke richting te vertrekken. Maar de meeste Gierzwaluwen zijn al in de eerste week van augustus vertrokken.

Twee trekkende vinken en een keep

Foto: Ad Postma

Gerrit Huurneman op 'zijn' trektelpost

Foto Luuk de Haan

De Boeren- en Huiszwaluwen kunnen nog tot oktober doortrekken, hoewel hier in het oosten dan nog weinig waarnemingen worden gedaan, maar in de Flevopolder en langs de Zeeuwse kusten zijn dan nog hele zwermen vooral Boerenzwaluwen aanwezig. Het is met de vogeltrek een merkwaardige zaak en voor de oplettende natuurmensen blijft er altijd wel iets te beleven en waar te nemen. Men kan zich afvragen waarom gaan de vogels eigenlijk die gevaarlijke reis aan. Voedsel is er nog in overvloed en het weer is dan vaak nog zomers te noemen. Toch verlaten de vogels hun broedgebieden en koersen doelgericht naar het zuiden. Onderzoeken wezen uit dat vogels die in kooien werden gehouden tijdens de trek steeds aan de zuidwestelijke kant tegen de tralies vlogen, om ongelukken te voorkomen werden ze maar snel losgelaten. Ook vogels die in vliegtuigen werden vervoerd richting zuidoosten en in vrijheid werden gesteld kozen direct weer de zuidwestelijke richting.

Vinken

Vinken die nu in groten getale beginnen te trekken herken je tijdens het vliegen aan de enigszins golvende vlucht en aan de witte zijanten van de staart. Het zijn vogels die zich het beste thuis voelen in een bosachtig terrein. Zij trekken gemakkelijk over een dergelijk gebied en volgen daarbij instinctief de juiste route. Komen zij nu plotseling voor een groot open terrein, dan ziet men hoe de vogels een zekere angst vertonen maar uit eindelijk toch de zuidwestelijke richting weer aanhouden en verder trekken. Vinken ziet men ook dikwijls de bosrand verlaten om toch weer terug te keren naar de veilige bosrand. Zo proberen zij verscheidende keren verder op weg te gaan maar het kale landschap trekt hun niet zo erg, tot de drang zo groot wordt en de vogels uit het oog verdwijnen.

Wanneer de vogels nu een bosgebied of houtsingel dwars op de trekroute tegenkomen, dan kan men een opstuwing van vogels waarnemen, ze aarzelen dan tussen de houtsingel of de voorkeurs richting voort te zetten.

Maar Spreeuwen die van de vlaktes houden reageren weer anders, zij schuwen de open vlaktes nauwelijks. Watervrees hebben vele vogelsoorten wel tijdens de trek wat dan betekent dat zij graag de kustlijn aanhouden en bij gevaar de duinen in kunnen duiken. Wie meent, dat de vogels alleen overdag trekken vergist zich. Vooral bij bedekte lucht en zwakke wind is er een sterke nachttrek. Het zijn vooral de zaadeters die dat doen, zij foerageren immers alleen overdag, in het donker is

het moeilijk om aan de kost te komen. Insecteneters pikken ook 's nachts nog wel eens wat op.

Wie van vogels houdt kan in het najaar zijn hart ophalen aan de vogeltrek. Vele soorten vogels komen dan voorbij van kleine zangvogels tot de grote roofvogels of zelfs Kraanvogels of Ooievaars, want terwijl ik dit artikeltje zit te typen vliegt er een Zwarte en even later een Witte Ooievaar over. Dus ogen open en genieten!

Gerrit Huurneman

Fotonieuws

Henk Lammers stuurde bijgaande foto's met het volgende verhaal: Trieste foto's van een Ransuil die zich op 8 september bij ons langs de Leerinkbeek had vast gevlogen in het prikkeldraad. Ik heb hem gelukkig nog net op tijd gezien, bevrijd en naar het opvangstation in Barchem

gebracht. Naast een beschadigde vleugel had de vogel ook nog een gebroken poot. Helaas heeft de vogel het niet gered.

Dus: weg met het prikkeldraad! En gewoon gladde draad voor omheiningen gebruiken!

Deze foto's stuurde Theo Temmink. Hij had deze Koekoek dood gevonden aan De Voort in Noordijk op 22 juli. Geen drukke weg, maar waarschijnlijk toch verkeersslachtoffer.

Op 10 oktober meldde Rob Stevens dat er al een paar dagen een Hop op camping de Fontein in Eibergen bivakeerde. Om overlast voor de gasten te voorkomen is de waarneming niet doorgegeven aan Waarneming.nl. Inmiddels is dat wel gebeurd, na overleg met de eigenaar van de camping.

De tip van Annie

Regelmatig vertelt Annie Koldewij over de broedende Putters in haar tuin. Met enige 'jaloezie' hoor ik dat verhaal aan omdat in onze tuin nog nooit een Putter is gesignaleerd. De dichtstbijzijnde die ik heb gezien zat op de sering in de tuin van de buurman.

Annie vertelt dat ze er zijn omdat zij kaardenbol in de tuin heeft staan. Tot laat in het voorjaar laat ze de kaardenbollen in de tuin staan of ze hangt ze omgekeerd ergens neer zodat de Putters er in de winter uit kunnen blijven eten. Medevogelaars luisteren naar dit verhaal en ik zie de twijfel op hun gezicht. Ik twijfel ook omdat ik al vijf en twintig jaar de kaardenbol tot eind maart in de tuin laat staan. Dan haal ik ze pas weg. Wel is het zo dat ik de eerste vijftien jaar dat ik een eigen tuin heb niet meetel. Ik lette toen nog niet echt op vogels, wat ik me nu trouwens niet meer kan voorstellen! Pas als ze goed in beeld kwamen zocht ik op hoe ze heetten. De kans dat ik er toen een heb gemist is zeer groot of ze waren er echt niet. De laatste tien jaar ben ik fanatieker bezig met vogels en weet ik beter wat er in mijn buurt zit of rondvliegt. Ik vroeg me ook af wat de vogels nu hebben aan oude kaardenbollen. De zaadjes zijn er aan het eind van de winter toch al lang uit. Annie bleef stellig; 'er zitten nog wel zaden in, je haalt de kaardenbollen gewoon te vroeg weg!'

Dit jaar heb ik de tip van Annie toch maar opgevolgd en heb de kaardenbollen tot juni laten staan. Eind maart verschenen er tot mijn vreugde twee Putters in de tuin. Ze namen een bad in de poel. Ik was helemaal blij maar het mooiste was, ze bleven. Ze hebben gebroed in de grove den grenzend aan onze tuin. De takken hangen over de scheiding, dus met een beetje creativiteit mag ik dat toch wel tot onze tuin rekenen. Ik zie dat 'smokkelen' trouwens ook bij de andere tel-

Foeragerende Putters

lingen zo af en toe terug komen. De vogels worden dan een metertje verschoven zodat ze nog tot het eigen telgebied behoren. In 'mijn' atlasblok heb ik de Middelste Bonte Specht ook een aantal meters verschoven onder het mom van 'ze vliegen dan toch ook in mijn atlasblok'!

Maar is de tip van Annie nu puur toeval of klopt het echt? Ik zou tegen onze leden willen zeggen; probeer het uit. Ik heb wel zaailingen van de kaardenbol ter beschikking. Plant ze en laat de kaardenbol tot eind mei staan en meldt het als de tip van Annie inderdaad werkt. Annie, ikzelf én de Putters zullen jullie dankbaar zijn!

Tekst en foto's:
Marina Pruyers

Bloeiende Kaardenbol in de tuin

Oeverzwaluwen

Elke week kom ik wel door de Wessel van Eyllaan, op weg naar het Noordelijk Broek. Hartstikke mooi om daar vanaf die weg het zandpad in te duiken, welk eigenlijk alleen voor fietsers en lopers toegankelijk, bedoeld is. Ik was de laatste paar weken niet meer in die richting geweest.

Maar op donderdagmiddag 3 juli kon ik toch een gaatje vinden, om weer eens een keer die kant op te gaan. De firma Baks heeft naast de bedrijfsgebouwen een weide met opslag van ophoogzand. Prachtig om te zien...! Zo'n 15 gaten in de vrij steile wanden, onmiskenbaar gemaakt door de Oeverzwaluw! Met in mijn achterhoofd de, al of niet, moedwillig "gesloopte nestlocatie" van twee jaar geleden in de opgebrachte zandhopen bij Hambroek2, heb ik de vondst zo spoedig mogelijk gemeld aan de voorzitter.

Door tijdsdruk werd mij gevraagd of ik genegen was om met de firma Baks contact op te nemen. Persoonlijk ken ik de directie van dit bedrijf niet. Sommigen van de werkvloer zie ik wel eens, maar ik ken ze verder niet. Dus de stoute schoenen aangetrokken met visioenen van aan de kook rakende directieleden voor de ogen over de Flora- en Faunawet. Toch maar met klamme handjes aangebeld. De Hr. Hiddink deed open, ik bleek aan het juiste adres te zijn gekomen. Hij is ook degene die iets over het "opper"zand, dat de naast de bedrijfsgebouwen hebben opgeslagen, te

Bovenste foto: de zandhoop, met daarin de ingangen van de oeverzwaluwnesten. Daaronder een paartje oeverzwaluwen voor de nestingang.

vertellen heeft. Hij wist ook direct waar ik voor was gekomen. "Ie komt zeker veur die veugel deet in den zandhoop zit?". Afijn, hij wilde graag weten wat het waren en hoe lang ze er nog konden zitten.

Samengevat: een prachtige reactie. Hij had ook van het Hambroek2 drama gehoord. Hij vond ook, mede met ons, dat de natuur beschermd diende te worden, omdat die het al best wel moeilijk had. En de mededeling dat een ieder van die specifieke zandhopen moest afblijven, zou hij aanplakken op het prikbord!!

Dus het viel 100% mee, ja boven verwachting en naar mijn bescheiden mening een "warme douche" voor de Firma Baks.

Tekst en foto's Henny Hennink

Vogelreis COSTA RICA 2013

Soms kan een mens van te voren niet bedenken wat zijn reisbestemming zal worden. Zo waren begin 2013 onze reisplannen heel anders dan de reisbestemming in november zou worden. Als iemand toen tegen ons had gezegd 'jullie gaan een vogelreis naar Costa Rica maken', dan hadden wij deze persoon verwezen naar dromenland. Maar deze droom werd voor ons toch werkelijkheid. Samen dromen is leuker dan alleen dromen. Dat is de reden waarom wij in dit 't Zwaalfje deze droom met jullie lezers willen delen.

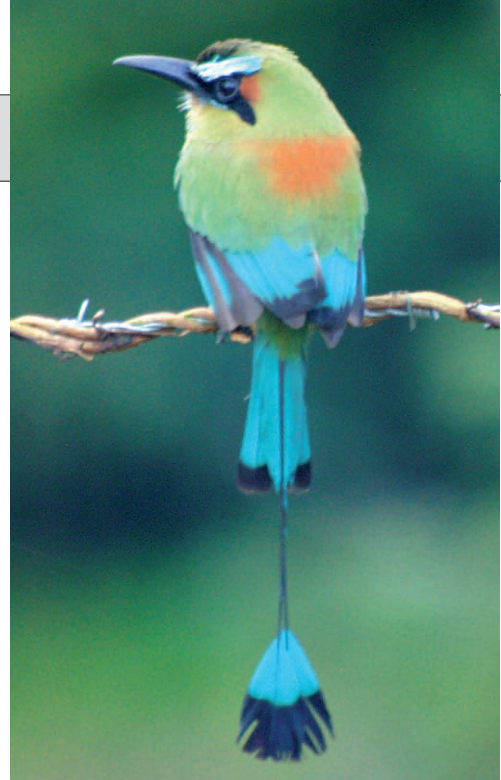
Begin oktober hebben we de vogelrondreis naar Costa Rica geboekt bij SNP reizen. We hadden een krappe maand om ons nog wat voor te bereiden op de reis. De reis werd deskundig begeleid door Pieter Westra, een 'Nederlands' sprekende Belgische bioloog, gespecialiseerd in de vogels van Costa Rica.

Costa Rica is qua oppervlakte niet veel groter dan Nederland. Maar door zijn unieke ligging, als landbrug tussen Noord-Amerika en Zuid-Amerika en de vier ecozones van het land (de Hooglanden, de Caribische Laaglanden, de Zuidelijke Pacifische Laaglanden en het Droge Noordwesten) komen hier rond de 900 soorten vogels voor.

Elke ochtend voor het ontbijt om 6.00 uur was het de eerste ronde vogels kijken. Dit vond altijd plaats rond de lodge waar we overnachtten.

Montezuma Oropendula. Ze broeden in groepen in vrijstaande bomen in grote hangende nesten, hun roep doet denken aan de wiewaai.

Wenkbrouwmotmot. Je ziet ze veel op electriciteitsdraden zitten, bewegingloos alleen de staart beweegt, en dan vallen ze plotseling naar beneden op hun prooi.

Er zijn veel beschermde natuurgebieden in Costa Rica en daarvan hebben we een aantal bezocht. Het eerste was Parque Nacional Volcan Poas, deze is gelegen in het hooggebergte rond 2.500 meter. In het park ligt een hele grote krater van een nog actieve vulkaan, de Poas. We maakten hier een rondwandeling door het zogenaamde 'Elfin Forest'. Een vrij dicht bos, een beetje sprookjesachtig, waardoor het goed kijken en turen is om de hooglandvogels te zien.

We logeren elke twee nachten in een andere Lodge. De Lodge Selva Verde ligt in het tropisch regenwoud, gelegen aan de rivier de Sarapiquí. Van hieruit bezoeken we het biologisch station La Selva. Meer dan 400 vogelsoorten werden hier waargenomen. Ook zijn er in het park veel Blue Jeans kikkertjes. Dit zijn heel kleine (3 cm) rode gifkikkertjes met indigo blauwe pootjes.

Na het tropisch regenwoud wordt er vertrokken richting Arenal vulkaan. Onderweg wordt er regelmatig gestopt omdat er vogels te zien zijn. Wat Lel-jacana's met jongen en een Zwartbuikfluiteend op een poeltje.

We overnachten in de Volcano Lodge, buiten de stad La Fortuna. Het heeft een geweldige mooie aangelegde tuin. Om 6.00 uur zijn we weer paraat met de verrekijker in de aanslag. Zoveel vogels op één plek, o.a. de Grote Kiskadie (de nationale vogel die in het hele land voorkomt), de Blauwe Suikervogel, de Roodstaartamazilia, de Kuifcaracara, Zwartkopspecht, Zwarte Guan en de Montezuma Oropendola, een prachtige opvallende vogel (zie

De Grote Kiskadie. Je ziet ze overal, behalve hoog in de bergen, ze eten alles wat voor handen is.

foto). Wanneer we verder trekken rijden we een groot gedeelte langs het Arenal stuwmeer richting de Golf van Nicoya, door het Guanacaste gebied de droogste streek van Costa Rica. Het landschap verandert en de wegen worden steeds smaller en steeds slechter, tot we uitkomen bij Hacienda La Ensanada. In the middle of nowhere. Geen dorp, geen restaurant, geen pinautomaat in de buurt. Alleen natuur. Rond de Hacienda is genoeg te zien. In de buurt wordt zout gewonnen. In de zoutbekkens zitten veel verschillende watervogels. De dag sluiten we af door een heuvel op te gaan om de zonsondergang in zee te zien. Ik zie nog net een Struiktinamoe oversteken. Voor onze lodges ligt een groot grasveld waar vogelspinnen wonen. De barman weet hoe hij 's avonds vogelspinnen uit hun holletje moet lokken. Maar helaas, we komen wel veel holletjes tegen, maar geen vogelspin.

De volgende dag bezoeken we Hacienda Solimar. Een Hacienda met 8.000 koeien en 10.000 hectare grond. Niet alleen 'weidegrond', maar ook tropisch bos en moerasgebied. De excursie gaat per bus en we doorkruisen de 10.000 ha. We maken een wandeling door een bos en stappen uit bij een drassig

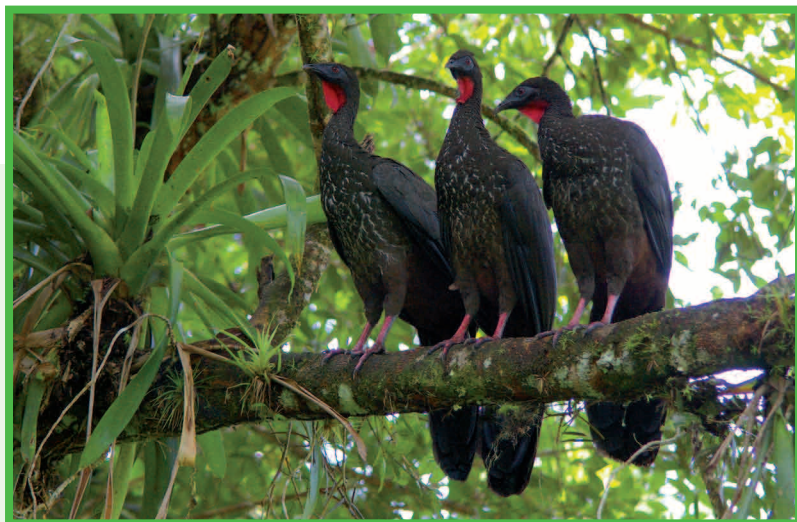
gebied waar veel watervogels, ooievaars, lepelaars, ibissen zitten. Ook komt hier de grootste (zeldzame) ooievaar soort voor, de Jabiroe. Die we in de verte kunnen waarnemen met de telescoop.

We reizen verder naar de Cerro Lodge in de buurt van de Tarcoles rivier, waar krokodillen hun territorium hebben. Over deze rivier en door de mangroves maken we een boottocht. We komen ogen en oren tekort. Zoveel verschillende vogels, van zwaluwen tot verschillende reigerssoorten, van ijsvogels tot papegaaien ... Ze vliegen over, zitten aan de wal, op zandbankjes, in de bosjes... en tussendoor zien we de krokodillen langs onze boot zwemmen.

De reis wordt voortgezet richting de Grote of Stille Oceaan. Hacienda Baru. Eieren van zeeschildpadden worden door medewerkers van de hacienda naar een veilige beschermde plek gebracht. Wanneer ze uitkomen worden de jonge zeeschildpadden vroeg in de ochtend uitgezet in de oceaan. Wij mogen er getuige van zijn dat er ongeveer honderd jonge zeeschildpadden het ruime sop kiezen.

In het Talamanca gebied is de Resplendent Quetzal te zien. De mooiste vogel van Costa Rica die met uitsterven is bedreigd. Hiervoor moeten we extra vroeg uit de veren, om alle andere vogelspotters voor te zijn. Op nog geen tien minuten afstand van onze lodge is de plek waar deze waargenomen kan worden. Ons vroege opstaan wordt beloond. We zien een paartje en een jong mannetje in de wilde advocadoboom, ver weg zitten.

Na bijna 17 dagen is de reis is ten einde. Ter aanbeveling nog de website van onze gids Pieter Westra www.aratinga-tours.com hier is nog veel informatie over de vogelgebieden van Costa Rica te vinden.

Kuifsjakohoenders. Ze zijn meestal hoog in de bomen in kleine groepen te vinden. Ze maken veel lawaai.

Tekst en foto's:
Gerrie Slütter-Peterkamp

Een uitgebreid verslag vindt u op de website van Vogelwerkgroep Berkelland:
www.vogelwerkgroepberkelland.nl

Excursie Lauwersmeer op 16 augustus 2014

Ad en Jaap waren voordat ze aankwamen bij het Jaap Deensgat nog even naar het Zuidlaardermeer gereden. Daar hadden ze het Porseleinhoen en de Waterral, op nog geen twee meter afstand goed kunnen observeren. Hun dag was al goed voordat die was begonnen.

In het Jaap Deensgat waren de Lepelaars prachtig te zien. De Reuzensterns waren aanwezig en veel soorten eenden. Veel steltlopers waren er niet te zien. De score bleef steken op een Rosse Grutto, Kleine Plevier, Watersnip en Bosruiter.

Aan de overkant van de plas foerageerde de Bruine Kiekendief en de Slechtvalk zat op een paaltje.

Vervolgens zijn we verder gereden en we hebben op iedere plek waar gestopt kon worden even een blik geworpen op het water en de waterkant. Het waaide hard waardoor we bijna geen kleine zangvogeltjes hebben gezien en gehoord.

Bij de haven hebben we alle opslagterreintjes bekeken en dat leverde nog een Zwarte Roodstaart op.

De Peazemerlannen waren heel mooi. Daar komen de steltlopers als het hoog water wordt. Je kunt vanaf de dijk goed op de plasjes kijken. Persoonlijk vond ik de Regenwulpen daar het hoogtepunt.

Een boer vanuit de buurt kwam ook nog even kijken omdat er zoveel mensen op de dijk stonden. Toen wij vertelden dat we gewoon een dagje op stap waren en er volgens ons alleen de gewone soorten zaten zei hij dat hij het wel had kunnen weten. Wanneer er echt iets bijzonders is te zien scheuren de auto's langs zijn huis en moet hij de hond binnen houden. Wij hadden te netjes gereden.

Als laatste kwamen we aan bij de Ezumakeeg waar veel vogelaars stonden. Daar zat nog een Zomertaling en een Temmincks Strandloper. Helaas voor mij geen Stelkluten. Natuurlijk de volgende dag wel weer. Helaas.

We hebben 69 soorten gezien. De een wel een of twee meer of minder dan de ander.

Tekst en foto's: Marina Pruyers

o.a. Rosse Grutto, Wulp, Bonte Strandloper en Goudplevier

Tussen het Needse Achterveld en Neede ligt een klein ondergewaardeerd natuurgebied, het Needse Vlear of Vleer. De schrijfwijze is verschillend en het is ook niet duidelijk waar deze benaming vandaan komt, we moeten het er maar mee doen. In dit gebied ligt ons perceeltje dat is aangelegd ten behoeve van de boomkikker. Er zijn vier poelen aangelegd welke zijn omgeven door struweel en schraal grasland. Vooral hierdoor is het perceel ook in trek bij toch niet alledaagse broedvogels zoals Bosuil, Goudvink, Geelgors, incidenteel de Nachtegaal, Kleine Karekiet, Waterhoen, Zomertortel en de Dodaars. En het is deze laatste vogel die ik wel heel bijzonder vind. Met ongeveer 2500 broedparen in Nederland is het ook geen veel voorkomende vogel.

Hoe het begon

Al snel na de aanleg begonnen het riet en lisdodde te groeien. Vooral op de plek waar in het verleden een mestopslag had gelegen ging het snel met de groei. Een stukje oppervlakte van ongeveer 50 m², meer was het niet, waar de Dodaars hier voor het eerst letterlijk opdook. Het viel me al een aantal keren op dat ik bij aankomst bij de betreffende poel veel waterkringen op het water zag. Aangezien een paartje Meerkoeten al beslag had gelegd op de poel ging ik er in eerste instantie van uit dat deze "brutale" vogels dit veroorzaakten. Maar vroeg of laat hoor je het bekende geluid en weet je dat er een Dodaars zit. Vooral het eerste jaar heb ik heel wat tijd doorgebracht met "gluren" naar deze vogel. Als je de vogel ongemerkt nadert is het een rustige zwemmer die zo nu en dan onder water schiet om gedurende een half minuutje te jagen op allerlei waterdiertjes. Kevers, larven van libellen, soms stekelbaarsjes en larven van amfibieën zijn voedselbronnen. Tot het moment dat de Dodaars je ziet, dan wordt het een zenuwachtige vogel die onder water verdwijnt en die je voorlopig niet meer terugziet. Wegvliegen heb ik de vogel in al de zes jaren dat de vogel er nu broedt nooit zien doen.

In vogelboeken is te lezen dat de vogel bij onrust onderduikt, zich vastklampt aan wat riet en voorzichtig met zijn snavel boven het water uitkomend, ademt. Het water is kraakhelder maar ik heb de vogel hierop nooit kunnen betrappen. Soms trok ik me weer terug achter wat bosjes om weer te gaan gluren, hopen de te zien dat de vogel weer op dook, tevergeefs. Ik kreeg en krijg nog steeds de indruk dat de vogel zich onder water als een speer uit de voeten maakt richting het rietveldje. Je ziet dan ook een lichte golfbeweging, zoals je bij grote karpers ziet, richting dit rietveldje gaan. In dit dichtbegroeide rietveldje wordt ook het nest gemaakt. Naar een nest heb ik nooit gezocht omdat ik de vogels niet wil verstoren. In de maand juni kom ik soms met

een maaier akelig dicht in de buurt van de nestplek en voel me dan wat schuldig door deze schijnbare verstoring, maar ze laten zich niet weggagen. Ook het lawaai van de naburige kinderopvang op minder dan 50 meter van de nestplek is voor de vogels geen reden om te verkassen.

Observaties

Als je het hele jaar door de vogels in de gaten houdt, zie je ook steeds eenzelfde patroon in aan- en afwezigheid. In maart hoor en zie je de vogels voor het eerst gedurende een aantal weken. Daarna is het een tijdje stil en zie je de vogels bijna niet. Ongetwijfeld wordt er dan gebroed en willen de vogels hun aanwezigheid niet verraden. En telkens als je denkt, die zitten er niet meer komen pa en ma met jongen tevoorschijn. Ze zijn dan weer beter te zien, hoewel ze steeds schuw blijven. En zo ineens zijn ze weg en hoor je ze niet meer, Dat is meestal in juli. In alle jaren hebben ze een keer een tweede broedsel groot gebracht en verdwenen ze pas in september. Opvallend was dat dit gebeurde in een jaar met een hoge waterstand. Normaliter vallen deze poelen in de zomer geregeld droog en heeft de Dodaars er niets te zoeken.

Een van de vennetjes in het gebied.

Meerkoeten

Opvallend is verder dat in het gebiedje met vier poelen in elke poel meestal wel een paartje Meerkoeten broedt. Een nest van een meerkoetenpaar en dat van de Dodaarzen liggen altijd vlak bij elkaar aangezien ze beide in het rietveldje broeden. De meeste mensen moeten niets van de Meerkoeten hebben en bestempelen deze grappige vogel als ongewenst. Wat ik zeker weet is dat ze de Dodaars met rust laten. Ze zwemmen vredelievend om elkaar heen. Onderling voeren de Meerkoeten wel strijd en soms komen ze ook wel eens dreigend op mij af, kleine snotaapjes dat het zijn.

In de boeken is veel meer over Dodaarzen te lezen maar bovenstaande is wat ik uit uren observeren heb kunnen waarnemen. Wie overigens wel een keer boomkikkers wil zien kan contact met me opnemen, ik zal dan een "kleine" eenpersoons excursie verzorgen.

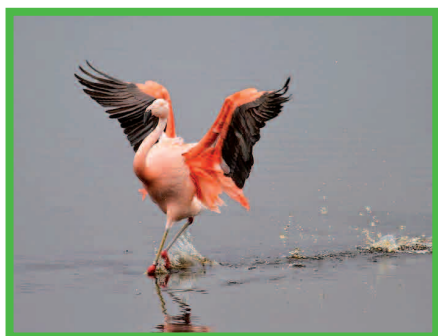

De Flamingo's in 2014

De noordelijkste groep Flamingo's verblijft 's winters in zijn geheel in Zeeland en zoals bijna elk jaar laten de Flamingo's zich in januari al even op het Zwillbröcker Venn zien. Zo ook waren er dit jaar op 26 januari de eerste 7 en in februari laten ze zich al vaker zien. De Flamingo's zijn in het voorjaar altijd veel feller gekleurd en dit geldt zeker voor de Caribische Flamingo.

Tijdens de Zeeland excursie van onze VWG hebben we op 9 februari een groep van minstens 38 Flamingo's bij het haventje van Batendorp kunnen tellen. Er waren maar een paar ringen afleesbaar, namelijk ZV33, ZV47 en ZV54 en verder met zekerheid Grote Flamingo met alleen een aluminium ring rechts. De Caribische is nu mooi fel van kleur. De hybride Caribische x Grote Flamingo ZV54 is van afstand goed te herkennen aan zijn hals die onder de kop zo'n 20 tot 25 cm heel donker is. Ook waren 5 jongen van 2013 goed te herkennen.

Tot half april kan het aantal Flamingo's per dag heel erg verschillen, zo waren er op 20 maart 32 Flamingo's en op 23 maart nog maar 3 op het ven. Op 24 maart stond op "waarneming.nl" dat er 35 Flamingo's op het Veluwemeer waren en op 26 maart waren er weer 36 Flamingo's op het ven.

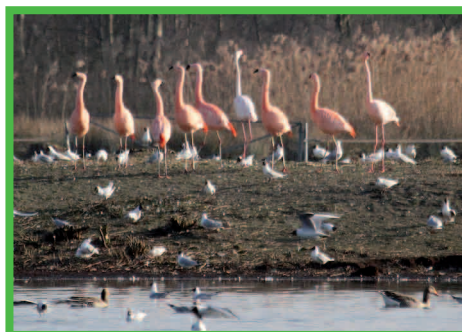
*Landende
Chileense
Flamingo*

Op 7 april stond de Grote Flamingo ZV15 al op een nestterp met een ei. Dit is een primeur voor het ven, nog nooit is hier zo vroeg een ei door een Flamingo gelegd, maar het ei is wel verloren gegaan want er werd niet op gebroed. Op 26 april zag ik dat ZV15 op een andere plek midden in de broedkolonie weer op een ei zat die ze wel bebroedde. In totaal waren er minimaal 13 nesten, terwijl er op 15 plekken werd gezeten.

Andere vogels op het ven zijn bv: 1 paartje Geoorde Futen, Waterrallen, een groep Zwartkopmeeuwen rechts op het broedeiland, de Heilige Ibis liep gedurende een langere periode geregeld door de Flamingo broedplek, de Havik en de Bruine Kiekendief komen hier regelmatig op bezoek.

Op 26 mei liet zich het eerste jong zien en dat werd binnen enkele dagen gevolgd door nog eens 5 jongen. Het 7^e jong is van 18 juni, het 8^e jong 22 juni en het 9^e jong is van ongeveer 27 juni.

Het ringen van de jongen vond dit jaar plaats op 21 juli en moet zeker voor de 9e week gebeuren. Het oudste jong was toen 56 dagen en het kleinste jong ongeveer 25 dagen en al zo goed gegroeid dat het geringd kon worden wat zeker nog niet verwacht werd. Het was een prachtig gezicht toen op 6 augustus de 9 jongen met 4 adulten op één rij stonden en vlieg oefeningen deden waarbij de oudste jongen al los kwamen van het water. Deze waren toen tussen de 65 en 71 dagen.

*Baltsgebed,
het halsstrekken
en kopzwaaien*

Rond 1 september zijn de 2 oudste jongen (ZV65 en ZV68) vertrokken van het ven. Deze waren toen ongeveer 97 dagen oud en voor 12 september waren er weer 4 vertrokken. Het werd toen al aardig rustig op het ven wat de Flamingo's betreft, er was toen nog 1 Chileense Flamingo (ZV23) met zijn partner (ZV47) en de 3 jongste Flamingo's (ZV71, ZV72 en ZV74).

Omdat verschillende flamingo's individueel goed te herkennen zijn, kun je soms opmerkelijke waarnemingen doen. Bijvoorbeeld: ZV23 heeft wel heel aparte gewoontes. Namelijk op 26 april een geslaagde paring als man op ZV47 (terwijl ZV47 volgens een DNA onderzoek een man is) om direct daarna als vrouw door ZV47 betreden te worden, netjes zoals het hoort met de kop in het water. Ze willen het echt niet zien! Op 22 mei liet ze haar ontrouw ook nog eens blijken. Ze zat op het uiterst rechtse nest en werd na lange tijd afgewisseld door ZV47. Na ongeveer 10 minuten ging ze naar het water gevolgd door een andere ongeringde Chileense Flamingo. Daar begonnen deze 2 gelijk met borstdrukken en hals strengen. Dit is een onderdeel van de balts. Dit duurde 12 minuten waarna weer een **wederzijdse** gewillige paring van deze 2 volgde. En toch waren ZV47 met ZV23 als paar in september dicht bij elkaar te zien en ZV23 volgde ZV47 steeds. Een wonderlijke wereld.

Op 19 september zag ik dat er weer 2 vertrokken waren, namelijk ZV71 en ZV74. Deze 2 werden op 25 september gespot in Beugen, gemeente Boxmeer op De Vilt, tussen de ganzen. Op 30 september is er nog 1 jong ZV72 op het Zwillbröcker Venn, weer zonder een ouder vogel en op 6 oktober bleek ook dit jong vertrokken van het ven. Op 6 oktober is er een melding dat er in totaal 40 Flamingo's bij de Steile Bank in Friesland zijn gespot, bestaande uit 2 juvenielen 2014, 27 Chileense Flamingo's, 8 Grote Flamingo's, 2 hybriden en de Caribische Flamingo.

2014 is voor de flamingo's een zeer succesvol jaar met 9 uitgevlogen en geringde vogels.

Foto's en tekst Willie Smeenk

De link naar de webfoto's van 2014 is

<https://picasaweb.google.com/108076255808988592594/FlamingoS2014?authuser=0&feat=directlink>

Nachtzwaluw weer vaste broedvogel in Berkelland?

Nu, na vele jaren van afwezigheid de Nachtzwaluw voor het tweede achtereenvolgende jaar weer in de gemeente Berkelland met meerdere paren tot broeden is gekomen, lijkt het gerechtvaardigd om deze, nogal geheimzinnige nachtvogel weer als vaste broedvogel voor Berkelland te beschouwen. Nachtzwaluwen horen van oudsher bij de Achterhoek, getuige de verhalen van de Ruurlose onderwijzer Kerst Zwart in zijn "Vogelboek" van 1916. Omdat hij Ruurlo in zijn beschrijving met name noemt, lijkt het me aardig u deelgenoot te maken van zijn belevenissen.

Nachtzwaluwenfamilie

Nachtzwaluw

Ratelaar, Vliegende Pad, Boomkikker, Geitenmelker, Caprimulgus europaeus L. Zomervogel: Mei-Sept. Broedtijd: Juli, 16 dg. Nest op den grond. Eieren 2, van verschillende tekening, vuilwit met aschkleurige vlekken en donkerbruine krasjes, 30 X 22 mM. Voedsel: nachtvlinders en kevers. Nachtvogel; vooral in 't O. en in 't Z van ons land.

Het Minnelied van de Nachtzwaluw

Doodstil liggen de „HEUVELTJES" bij Ruurlo in 't witte maanlicht. Luna laat haar zilver tot diep in 't woud glijden, langs 't slingerend zandpad, tusschen de hooge stammen door, in 't rijke onderhout en den heerlijk ruigen bodem. Zacht vliegt een langgestaarte donkere vogel, zoo groot als een duif, voor me uit langs den boschzoom. Eensklaps slaat hij de vleugels boven den rug samen met hoorbaren klap, spreidt ze weer breed en vlak uit en drijft dan op die breede wieken en den waaier-vormigen staart een meter boven den grond voort als een reusachtige nachtvlinder. Daar keert hij terug, van tijd tot tijd klapwiekend, en zet zich op een lagen boomtak neer. Mijn vermoeden is groot, dat ik te doen heb met een nachtzwaluw, en 'k zou daar graag zekerheid van willen hebben. Het terrein is gunstig voor bespieding en waarneming:

't is en eenzaam en doodstil en in de ruigte van den bodem en de schaduw van een groote juniperusstruik kan men zich prachtig neerleggen en verbergen. 'k Sluip voorzichtig nader maar niet te dichtbij, en ga liggen met den kijker op den vogel gericht, die in 't maanlicht zit. Nu eerst zie ik, dat hij niet alleen is, maar dat niet ver van hem af een tweede soortgelijke vogel zit, waarschijnlijk 't wijfje. 't Blijft rustig zitten, terwijl de ander zachtjes het minnelied begint te zingen, waardoor ik de volkomen zekerheid verkrijg, dat mijn vermoeden juist is geweest. 't Begint met een eigenaardig snorren, dat enigszins aan 't genoegelijke spinnen van een kat herinnert: „errr—eurrl!" Bij dezen zang — als 't dien naam verdient—gaat de snavel, die met stijve haren bezet is, even open; de uitgestooten lucht brengt wellicht de mondharen in een trillende beweging, die waarschijnlijk het err-geluid veroorzaakt, terwijl bij de inademing duidelijk „eurrl" wordt gehoord. Dat gaat zoo een poosje voort, tot de vogel eensklaps ophoudt, zich in de lucht werpt, de vleugels tegen elkaar klappt en dan weer geluidloos zijn wijfje eenigen tijd omzweeft. Niet velen gelukt het, dezen vogel bij zijn nachtelijken minnezang te beluisteren. Wel kan men hem vaak langs onze boschranden bezig zien onder de boomen op groote kevers en nachtvlinders ijverig jacht te maken. Toch is hij aan de meesten een totaal onbekende door

zijn nachtelijk en verborgen leven. Bovendien beschut hem zijn grauwe kleur overdag voor vervolging, daar alleen een buitengewoon geoefend oog hem onderscheiden kan van de grauwe boomschors, waartegen hij zich in den slaap aandrukt. De nachtzwaluw is van boven grijsbruin. Daarbij komen nog roestgele streepjes en vlekjes. Van onderen is zij geelgrijs met zwartbruine golflijntjes. Overdag op een dennestomp gezeten, is zoo'n vogel niet te zien. Ook de twee eieren, die zoo maar op den grond gelegd worden, hebben een bijzonder beschermende kleur : vuilwit met aschgrauwe vlekken en donkerbruine krasjes. Nadert er echter te dreigend onraad, dan draagt de nachtzwaluw de eieren of de jongen in haar breedten bek weg.

Het Sprookje van den Geitenmelker

Daar de buit van den geitenmelker uit de allergrootste insecten bestaat, die hij alleen vliegend kan snappen, heeft de natuur hem begiftigd met een buitengewoon wijden en diep gespleten snavel. Wordt zoo'n dag-slaper onverwachts wakker geschrikt, dan opent hij waarschijnlijk onbewust zoover mogelijk zijn bek, wat in de meeste gevallen afschrikkend op den rustverstoorder werkt. Die groote snavel heeft aanleiding gegeven tot een sprookje. In Zuid-Europa gelooft de boerenbevolking, dat de vogel, 's nachts den uier der geiten in zijn bek neemt en uitzuigt. 's Morgens vindt de boer dan natuurlijk geen melk. Vandaar de naam: geitenmelker = *Caprimulgus*. Dat het onzin is, ligt voor de hand, maar alle nachtvogels zijn met sagen en sprookjes omweven.

Cees van Beinum

Een afbeelding uit het 'Vogelboek door Kerst Zwart'.
 Van boven naar beneden: Boerenzwaluw,
 Huiszwaluw, Oeverzwaluw en Nachtzwaluw.

In de krant gelezen

De boer laat te weinig eten achter voor de veldleeuwerik

(TROUW) – 20/08/14

In Nederland overwinterende veldleeuweriken hebben een tekort aan voedsel. Dat schrijven wetenschappers van de Wageningen Universiteit (WU) en de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) in het wetenschappelijke tijdschrift *Journal of Ornithology*.

De biologen hebben een winter lang veldleeuweriken op 77 verschillende akkers aan de grens tussen Friesland en Drenthe geteld. Verder hebben ze het potentiële voedsel van de vogels geïnventariseerd, de dichtheid van verschillende zaadjes op de grond gemeten, planten en insecten geteld. Ook verzamelden ze honderden uitwerpselen, om het eetpatroon van de vogels te analyseren.

Uit het combineren van die gegevens bleek dat de leeuweriken in de Nederlandse winter niet genoeg

voedsel kunnen vinden. "De veldleeuweriken hebben in de winter grote akkers in open gebied nodig, met een hoge dichtheid aan zaadjes", aldus Arne Hegemann van de RUG. De vogels hebben een voorkeur voor granen die na de oogst op de akker achterblijven. Deze zijn echter schaars en zodra ze op zijn vormen zaden van akkeronkruiden het belangrijkste voedsel. "Helaas vinden ze deze nauwelijks" zegt Flavia Geiger (WU), leider van het onderzoek.

De meeste akkers worden na de oogst snel geploegd en het gebruik van herbiciden voorkomt dat akkeronkruiden zaden kunnen produceren. Het aantal veldleeuweriken is in dertig jaar tijd met meer dan 95 procent afgenomen en de vogel staat op de Rode Lijst van bedreigde soorten.

Geiger: "Er moeten maatregelen komen om hun situatie in de winter te verbeteren."

Uitnodiging voor leden en donateurs

Beekvogels in beeld: een film van Bert Pot.

Deze presentatie wordt gehouden op **dinsdag 11 november**

Locatie : Berkel Palace, Hambroekweg 8, Borculo

Aanvang : 20.00 uur

De film duurt ruim een uur. Na afloop kunt u nog even gezellig wat drinken en wat napraten.

De avond sluit om 22.00 uur

Fuut met jongen

Foto Willy Smeenk

Elk jaar houden we een leden- en donateursavond. Dit jaar nodigen wij u uit voor de film 'Beekvogels in beeld', gemaakt door Bert Pot. De film gaat over de oude, doodlopende Berkeltak in Eibergen die in 2002 werd opengebroken. Dit gebeurde in het voorjaar, midden in het broedseizoen.

In de film ziet u wat voor gevolgen dit heeft voor de natuur. Futen, Meerkoeten en IJsvogels komen in beeld. De verhoudingen tussen de vogels zijn soms strijdlustig en soms komisch.

De strijd tussen de belangen van recreatie en natuur komen in deze film naar voren. De film laat zien wat menselijk ingrijpen in de broedperiode tot gevolg kan hebben.

Behalve de watervogels komen ook andere vogels aan bod, zoals Kauw, Roek, Kraai en verschillende soorten spechten.

Bert heeft vele uren besteed aan deze film. Hij is hier van 2002 tot 2008 mee bezig geweest om uiteindelijk te komen tot een natuurfilm met een knipoog naar het gedrag van mensen.

We hopen op een geslaagde avond!

Verliefd op een steenuilenfamilie

Steenuilen, roofvogels die jagen maar ook graag zonnebaden!

We woonden een half jaar in Neede toen een auto met een grote ladder op de imperial de oprit op kwam rijden. Een man stapte uit en stelde zich voor als Hans Grooters. Hij begon een enthousiast verhaal over steenuilen. Het eindresultaat was dat mijn man een paar maanden later een grote uilenkast in onze oude schuur tegenover onze paardenstallen ophing. Zelf was ik enigszins sceptisch of het wel een succes zou worden. We hadden een boekje over steenuilen van Hans ontvangen en daarin had ik gelezen dat steenuilen erg schuw zijn. Gezien het feit dat wij minstens vijf keer per dag op stal komen zag ik de gekozen plek als niet ideaal.

Er ging zeker een jaar of drie overheen en het leek dat mijn voorspelling uit zou komen. Totdat we vier jaar geleden in het voorjaar toch wel veel herrie op het erf hoorden. Wat was dat toch? Wisten wij veel!... Het werd echter al gauw duidelijk toen we in de grote boom achter het huis geregeld een klein uiltje zagen zitten. Als we buiten kwamen vloog hij of zij weg, maar het vogeltje bleef terug komen en de herrie bleef. Op een gegeven moment meenden we in de schemer er twee te zien... zou het dan toch?

Log maar toch verliefd

En ja hoor! Toen Hans de kast kwam controleren lagen er vier eieren in het nest en paar weken later kwam hij terug om de jongen te meten, wegen en ringen. Het was onze eerste ervaring met dit ritueel en wat was het mooi die donzige bolletjes met die grote gele ogen zo van dichtbij te zien. We waren op slag verliefd! Vanuit de kamer kunnen wij de ingang van de uilenkast zien en we zaten elke avond te kijken als de ouders hun kids kwamen voeren. We hebben heel wat tv-programma's half gezien omdat het 'programma' buiten veel leuker was. Het was wel even schrikken toen de eerste jongen

naar buiten kwamen... wat waren ze log. Dat hadden we gelezen maar dan heb je daar totaal geen beeld bij. De jongen stuitelden letterlijk vanuit het nest zomaar naar beneden en wij waren bang dat ze het niet zouden overleven. De volgende dag zagen we echter dat ze een ander plekje in de schuur hadden gevonden - met dank aan de grote stapel oud hout die achter de schuur lag en die we ooit nog eens wilden opruimen... dat plan wordt niet meer uitgevoerd!

Teleurstelling

Een ervaring rijker vonden we dat het plankje voor de uitgang van de uilenkast te klein was. Mijn man heeft het in dat najaar omgetoerd tot een platje met een heuze tak erop! Het jaar daarop was er een nest van drie stuks. De jongen hebben op het platje een week rondgehobbeld voordat ze uitvlogen. Ze kregen hun voedsel op het platje en deden daar vlieg oefeningen. Prachtig om te zien. De kast viel in

Planten woekeren over de stapel hout.

De steenuiljongen tijdens het ritueel meten, wegen en ringen.

de smaak want ook een jaar later waren er weer eieren. Alleen toen liep het anders; we zagen de uilen al avonden niet meer bij de nestkast. Toen Hans het nest kwam controleren was het helaas leeg. Wel een teleurstelling maar het hoort natuurlijk bij de natuur. We zagen de uiltjes nog wel op het erf ... hoopvol wachtten we het volgende voorjaar af.

Druk vliegverkeer

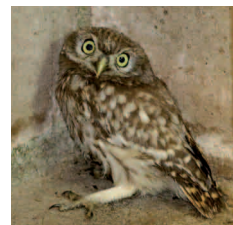
Onze wens werd waarheid en het werd ook nog eens het meest bijzondere nest. De ouders waren in de loop van de jaren helemaal aan ons gewend. Ze zaten vaak in de bomen op het erf ons gewoon aan te kijken. Soms keken ze even op, dommelden weer weg in het zonnetje of aten gewoon verder aan de net gevangen muis. Toen de jongen er waren, 5 stuks maar liefst, werd het een druk vliegverkeer. De muisen, meikevers en wormen waren niet aan te slepen. Al vrij snel zagen we de jongen in de uitgang van de nestkast naar buiten gluren. We hebben toen Hans gebeld want we waren bang dat ze anders al waren uitgevlogen voordat ze geringd zouden zijn. Toen hij kwam bleken de kuikens inderdaad al mooi groot.

Een paar dagen na het ringen scharrelden de eerste jongen al op het platje. Om de beurt deden ze hun vlieg oefeningen en ook nu werden ze daar gevoerd. Toen het eerste jong uiteindelijk naar beneden fladderde zag je bij de broertjes en zusjes op het platje een soort van paniek... ze hingen over het randje naar beneden te kijken en het brutaaltje beneden, leek ook iets minder enthousiast dan ie had gedacht. Dat moment was zowel schattig als enigszins zielig. Het duurde echter niet lang voordat nummer twee en drie die avond ook de stap zette. De volgende dag waren wij echter verbaasd toen we weer 4 jongen op het platje telden. We hadden er toch echt 3 naar beneden zien fladderen? Al gauw bleek dat de jongelui via de houtstapel onder de klimplant - dat is de

enige manier volgens ons - op het dak terug kropen en vandaar uit weer naar het nest kwamen.

Uniek kijkje in de hele steenuilen familie

De daarop volgende weken waren voor ons bijzonder. Bij de vorige twee nesten zagen we de jongen na het uitvliegen nog een paar dagen en dan niet meer. Dit nest bleef op en rond het erf hangen. In de schemer zaten ze vaak op het dak en platje en gebruikten dat als uitzicht om te jagen. Het platje was ook een geliefd plekje om in de ochtendzon te zitten dommelen. Echte zoonanbidders! Ook zagen we de jongen vaak op de paaltjes rond de wei en één waagde zich bij ons in de paardenstal. Dat uilenjongen log en onbezonnen zijn bleek ook toen een jong bij de burens via de schoorsteen in de kamer belandde. Dat avontuur liep mede dankzij Hans zijn redding ook goed af.

Een jong in de paardenstal.

Big-brother

Een bijzonder steenuilen jaar voor ons. Trouwens ook mijn Facebook vrienden hebben kunnen meegenieten van de vele foto's die ik heb kunnen maken van deze steenuilenfamilie. Een soort van big-brother verhaal met een happy end. Een vaste groep trouwe volgers vond het mooi dat de jonge uilen uiteindelijk de wijde wereld in zijn gevlogen. Ik werd er in mijn dagelijks leven vaak over aangesproken. Het laatste jong heb ik vastgelegd op onze tractor, die als uitkijkpost diende, toen we aan het hooien waren. Het is nu wat stiller op het erf, we kijken nog steeds naar ze uit maar ze zijn volwassen en onder de vleugels van pa en ma vandaan. De ouders horen en zien we nog wel dagelijks op ons erf. We hebben goede hoop voor volgend jaar. Deze aflevering is ten einde en wat hebben we ervan genoten! We hebben de steenuil definitief in ons hart gesloten; mede met dank aan Hans die ons met dit gave uiltje kennis heeft laten maken.

Tekst en fotografie: Marjon Hoen

Druk vliegverkeer, er werden heel wat prooien aangesleept voor de 5 jongen.

Nieuwsgierig werd er naar buiten gegluurd.

Betaling contributie en donatie jaar 2014

In 't Zwaalfje van april/mei 2014 heb ik uw aandacht gevraagd voor de betaling van de contributie en donatie 2014. Voor zover u toen nog niet betaald had, heb ik u verzocht de ledencontributie ad. € 15,00 of de jaarlijkse minimale donatie ad. € 7.50 over te boeken op rekening:

NL48 RBRB 0850.1057.14 t.n.v.

Vogelwerkgroep Berkelland Borculo

O.v.v. uw lid- of donateurnummer

(zie adressticker op dit 't Zwaalfje)

Leden

Alle leden hebben op 18-08-2014 per mail een herinnering ontvangen om, indien de contributie ad. € 15,00 nog niet voldaan was, deze alsnog over te boeken op bovenvermelde rekening. Naar aanleiding hiervan hebben een groot aantal leden hun contributie overgemaakt, hartelijk dank daarvoor.

Per 1 oktober 2014 hebben helaas 57 leden de contributie 2014 nog niet overgemaakt. Als u na het lezen van dit berichtje behoort tot deze groep, wilt u dan svp per omgaande uw verschuldigde contributie ad. € 15,- overboeken op bovenvermelde rekening.

Donateurs

Omdat we over het algemeen niet beschikken over de e-mailadressen van de donateurs, hebben we u geen betalingsherinnering per mail kunnen toesturen.

Per 1 oktober 2014 hebben helaas 133 donateurs de donatie 2014 nog niet overgemaakt. Als u na het lezen van dit berichtje behoort tot deze groep, wilt u dan svp per omgaande uw verschuldigde donatie ad. minimaal € 7,50 overboeken op bovenvermelde rekening.

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Leden- en donateuradministratie

Naar aanleiding van de actie, in combinatie met 't Zwaalfje van april/mei, heb we veel wijzigingen ontvangen en uw gegevens in onze administratie daarmee kunnen actualiseren. Om onze administratie actueel te houden, bij deze het verzoek om toekomstige wijzigingen z.s.m. aan ons te melden, zo blijven uw gegevens altijd actueel.

Aan de donateurs een speciaal verzoek om uw e-mailadres door te geven zodat we u in de toekomst ook per email kunnen informeren over ontwikkelingen binnen de Vogelwerkgroep Berkelland.

Contributie en donatie 2015

Vanaf 1-1-2015 gaan we de procedure aanpassen en ontvangt u jaarlijks een nota, welke u verzocht wordt uiterlijk voor 1 april van dat jaar te voldoen.

Ben Stegeman

Penningmeester Vogel Werkgroep Berkelland

Vind je 't Zwaalfje een leuk blad, of vind je dat het beter kan?

***Met andere rubrieken, andere artikelen, met minder taalfouten, andere foto's?
Als deze vragen je interesse hebben, neem dan contact met een van de leden van de redactie op of met een van de bestuursleden, want wij zoeken versterking van het redactieteam.***

Data van de informele avonden 2014-2015 / data onder voorbehoud

Maandag 1 december 2014

Locatie: De Huve, Eibergen aanvang 19.30 uur
Onderwerpen

Voortgang atlasblok telling. Worden nu alle blokken geteld?

Slaaplaatstellingen (Aalscholver, Kauw/Roeken, Grote Zilver Reiger), Bosuittelling, PTT-telling

Wie doet er PTT tellingen en welke?

Komen er nog extra Bos- en Steenuittellingen?

Bijzondere waarnemingen.

Dinsdag 3 februari 2015

Locatie: Tapperij Ruurlo aanvang 19.30 uur
Onderwerpen

Voortgang Bos- en Steenuilen telling, welke BMP tellingen worden er dit jaar gedaan?

Wie telt waar de Reiger kolonies (nesten tellen)

Vogelzang van vroege broedvogels, bijzondere waarnemingen.

Maandag 30 maart 2015

Locatie: Neede Naturhus, Koeweidendijk aanvang 19.30 uur
Onderwerpen

Voortgang van Atlas, Steenuil- en BMP telling, zangvogelgeluiden, bijzondere waarnemingen, 24 uurstelling in mei.

Maandag 11 mei 2015

Locatie: Nahuis Beltrum, Meenweg 4 aanvang 19.30 uur
Onderwerpen

Laatste kans voor Atlantellingen

Voortgang BMP tellingen, vogelzang van de late zomergasten, bijzondere waarnemingen.

Maandag 5 oktober 2015

Locatie: Berkelpalace Borculo aanvang 19.30 uur
Onderwerpen

1. Terugblik op 3 jaar Atlantellingen.
2. Bijzondere waarnemingen.
3. Terugblik op de Worldbirdwatching dag op telpost Havelandweg tussen Eibergen en Rekken.
4. Verslag roofvogelbroedseizoen 2015 in Berkelland door de projectgroep roofvogels.
5. Verslag uilenbroedseizoen 2015.
6. Planning waterwildtellingen.
7. Demonstratie vogeltrekroepjes.

Maandag 30 november 2015

Locatie: De Huve, Eibergen aanvang 19.30 uur
Onderwerpen

Slaaplaatstellingen (Aalscholver, Kauw/Roeken), Bosuittelling, PTT-telling, Bijzondere waarnemingen.

Nieuwjaarsbijeenkomst 2015

Op 6 januari 2015 organiseert het bestuur een nieuwjaarsbijeenkomst. De locatie is nog niet bekend, maar noteer het alvast in de nieuwe agenda of op de kalender.

Tjiftjaf

Foto Ad Postma

Excursieprogramma 2014

Voor alle excursies geldt:

- Geef je minstens 2 weken voor de excursie op, tenzij anders is vermeld.
- Opgaven altijd naar Gerrie Slütter, e-mail: blauwepauw@hotmail.com
- Wijzigingen en nadere bijzonderheden worden op de website en per mail kenbaar gemaakt.
- Deelnemers aan excursies, waarvoor opgave vereist is, ontvangen altijd nader bericht.
- Geef bij excursies buiten Berkelland altijd op of je eventueel wilt rijden.

Maandag 29 december: Oostvaardersplassen

De eindejaarsexcursie gaat deze keer naar de Oostvaardersplassen. We verzamelen om 08:00 uur op de Veemarkt in Borculo.

Deze excursie wordt door Gerrie Slütter gecoördineerd. De excursie duurt de gehele dag, waarbij we aan het eind van de middag weer in Berkelland zijn.

Excursieprogramma 2015

Het programma voor het 1^e half jaar van 2015 ziet er wat anders uit!

Omdat er voor de excursies niet altijd voldoende belangstelling is, wil de excursiewerkgroep eens iets anders proberen, nl. twee halve dag excursies naar een gebied niet al te ver weg. Binnen Berkelland of iets daarbuiten.

Het vertrekpunt daarvoor is de parkeerplaats bij Prinsen in Haarlo.

De deelnemers spreken zelf af welk gebied bezocht gaat worden.

Voor deze excursies is opgave vooraf niet nodig.

Zaterdag 31 januari, 08:00 uur

Zondag 29 maart, 07:00 uur

Zaterdag 16 mei 2015: 24 (17- uurstelling)

Centraal vertrekpunt om 05:00 uur is de parkeerplaats van HCR Prinsen in Haarlo. Je kunt ook een gedeelte van de dag meedoen. De coördinatie van deze dag berust bij Rob Papendorp.

Geef bij de aanmelding van deze dag aan of je wel of niet aan het ontbijt deelneemt.

LET OP: Dit een excursie op de fiets!

Woensdag 23 september - zondag 27 september 2015.

In deze periode wordt de meerdaagse excursie gehouden. Waarheen is nog niet bekend. Dit is slechts een vooraankondiging van de datum.

Zondag 3 mei 2015: Needse Achterveld.

Verzamelen om 06:00 uur bij de parkeerplaats aan de Visschemorsdijk.

Dit is de jaarlijkse **publieksexcursie**, die ook in de pers zal worden aangekondigd.

Opgave vooraf is zowel voor leden als voor niet-leden noodzakelijk, zodat er voor voldoende begeleiders kan worden gezorgd.

Voor deze excursie kunnen niet leden zich opgeven via info@vogelwerkgroepberkelland of bellen naar 06-20918162 (inspreken voicemail).

Wilt u ook iets schrijven in het 't Zwaalfje?

Hartstikke leuk maar zou u dan willen denken aan:

- Maak het stukje niet te lang, werk met kopzinnnetjes en korte alinea's.
- Graag aanleveren in platte tekst. Dus zonder opmaak, geen returns, geen tabs of verschillende lettertypes.
- Soortnamen van vogels altijd met een hoofdletter schrijven. Bestaat de soortnaam uit twee delen, dan ook het tweede woord met een hoofdletter b.v. Grote Zilverreiger.
- Foto's en tabellen graag los bijleveren, met een verklarende tekst. Foto's NIET verkleinen bij het versturen. Bij foto's graag de fotograaf vermelden tenzij het eigen foto's zijn.